

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2021-03-19

Närvarande: F.d. justitierådet Eskil Nord samt justitieråden Inga-Lill Askersjö och Petter Asp

Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen

Enligt en lagrådsremiss den 11 mars 2021 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Joel Björk-Werner, biträdd av kanslirådet Johan Hjalmarsson.

Förslaget föranleder följande yttrande.

4 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilka fall en kommun ska upprätta en detaljplan. I den nya punkten 3 i första stycket föreskrivs att en detaljplan ska upprättas om vissa åtgärder, som kräver

bygglov, innebär att ett område kan tas i anspråk för eller vidtas i ett område som redan har tagits i anspråk för åtgärderna. De åtgärder som avses är exempelvis köpcentrum, stadsbyggnadsprojekt, skidbackar och hamnar. Ett ytterligare exempel är industriområde. Det sistnämnda skiljer sig från de övriga, genom att det enligt sin benämning avser ett område på marken och inte ett byggnadsprojekt. Ordalydelsen av bestämmelsen blir härigenom inte helt lyckad, eftersom ordalydelsen då kommer att innebära att ett område får tas i anspråk för ett område. Det som avses är snarare att området får tas i anspråk för *anläggning av* ett industriområde. Även den åtgärden kommer härigenom att avse ett projekt snarare än ett område. Benämningen överensstämmer dessutom med hur åtgärden beskrivs i bilaga II punkt 10a i MKB-direktivet. Orden "anläggning av" bör utan någon betydelseförändring kunna föras in i bestämmelsen så att de kommer att omfatta samtliga uppräknade åtgärder.

Lagrådet föreslår att ordalydelsen av inledningen till första stycket 3 a före strecksatserna förtydligas och ges följande lydelse.

3. en åtgärd som kräver bygglov om
a) åtgärden innebär att ett område kan tas i anspråk för eller åtgärden vidtas i ett område som redan tagits i anspråk för anläggning av

- ett industriområde,
- ett köpcentrum,
- ...

På grund av förtydligandena i första stycket 3 a bör även ordet "åtgärden" läggas till i första stycket 3 b.

4 kap. 34 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att planbeskrivningen i en detaljplan i vissa fall ska innehålla en redovisning av miljökonsekvenserna. Ett sådant fall är enligt andra stycket 1 om

planområdet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för industriändamål. Begreppet "industriändamål" föreslås i lagrådsremissen bytas ut mot "ett industriområde". De skäl som Lagrådet anfört beträffande ändringen i 2 § gör sig gällande även här. Lagrådet föreslår därför att orden "anläggning av" läggs till i andra stycket före uppräknings- och åtgärderna.

16 kap. 7 a §

Den nu föreslagna paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om "vilka uppgifter" en ansökan om lov eller förhandsbesked respektive ett beslut om lov eller förhandsbesked ska innehålla om de avser en åtgärd enligt 4 kap. 2 § första stycket 3 a. Dock framgår både av allmänmotiveringen och författningskommentaren att bemyndigandet avser endast vissa uppgifter som anknyter till frågan om en åtgärds miljöpåverkan.

Denna begränsning framgår inte av formuleringen som snarare ger intryck av ett vittomfattande bemyndigande. Enligt Lagrådets mening är det angeläget att bemyndigandets begränsade tillämpningsområde uttryckligen framgår, särskilt eftersom de föreskrifter som avser motiveringen kommer att gälla parallellt med den motiveringskyldighet av beslut som redan gäller enligt förvaltningslagen (se avsnitt 6.2.5 i allmänmotiveringen).

Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som en ansökan om lov eller förhandsbesked avseende åtgärder enligt 4 kap. 2 § första stycket 3 a ska innehålla för att åtgärdens miljöpåverkan ska kunna bedömas.

Regeringen får vidare meddela föreskrifter om att beslut eller förhandsbesked avseende åtgärder enligt 4 kap. 2 § första stycket 3 a ska innehålla en redovisning av de skäl som medför att åtgärden kan antas eller inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.